

Sprawozdanie za rok 2015 dotyczące
skuteczności funkcjonowania „Gminnego
Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie

oraz

Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie”
ze szczególnym uwzględnieniem działań
Zespołu Interdyscyplinarnego

„Nikt w rodzinie nie zasługuje na przemoc. Jest nieprawdą, że bite dziecko staje się bardziej posłuszne, maltretowana żona nie zdradza, a poniewierany mąż bardziej dba o rodzinę. Przemoc upokarza, powoduje cierpienie i nieobliczalne szkody, rodzi nienawiść i pragnienie odwetu, tworzy błędne koło w stosunkach międzyludzkich i wcześniej czy później odbija się negatywnie. Nie ma w tej przemocy niczego, co w cywilizowanym świecie przemawiałoby za jej stosowaniem, co byłoby warte polecenia”.¹

Białe Błota 2016 r.

¹ I. Pospiszyl: Przemoc w rodzinie, WSZiP, Warszawa 1998, s.5.

SPIS TREŚCI

- I. Wprowadzenie.
- II. Dane statystyczne z działań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych za rok 2015.
- III. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych i Realizacji "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie" w Gminie Białe Błota na lata 2011 -2015.
- IV. Wnioski.

I. Wprowadzenie

Przemoc występuje wszędzie i jest zachowaniem, które poniża, ogranicza wolność, narusza prawa i powoduje psychiczne i fizyczne cierpienie drugiej osoby. **Przemoc jest przestępstwem i nic nie usprawiedliwia jej stosowania. Nikt nie ma prawa krzywdzić drugiego człowieka.** Podstawową komórką społeczną jest rodzina. To w rodzinie każdy człowiek przeżywa najważniejszy okres kształtujący między innymi jego styl życia, osobowość, poglądy na świat. W związku z powyższym dom rodzinny powinien być postrzegany jako środowisko miłości, opieki, bezpieczeństwa, akceptacji ale przede wszystkim schronienie przed złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru, zagrożenia, poniżenia, lęku i cierpienia. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym, dlatego ważne jest podejmowanie interdyscyplinarnych działań zmierzających do zmniejszenia skali tego zjawiska.

Od kilku lat zaobserwowano, iż rzeczywistość w tym zakresie uległa zmianie. Sprawili to nowe narzędzia i procedury zmierzające do skutecznej ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Współpracujące ze sobą służby podejmują działania, które mają na celu przeciwdziałanie przemocy i niesienie niezbędnej pomocy. Główną ideą zespołów interdyscyplinarnych jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą rodzinie. Dlatego też utworzenie zespołu interdyscyplinarnego jest najlepszą formą przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Stworzenie obszaru współpracy nie tylko łagodzi bariery komunikacyjne między instytucjami, ale również podnosi efektywność pracy oraz społeczne zaufanie do kompetencji instytucji pomagających.

Skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Białe Błota w roku 2015:

- ❖ **Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Beata Przyborska
Kierownik GOPS Białe Błota do 31.01.2015 r.**
- ❖ **Zastępca Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Katarzyna
Struś - Starszy Pracownik Socjalny do 22.03.2015 r.**
- ❖ **Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Katarzyna Struś
– Starszy Pracownik Socjalny GOPS w Białych Błotach od 23.03.2015 r.**

- ❖ **Zastępca Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Magdalena Wojciechowska – Pracownik Socjalny GOPS Białe Błota od 23.03.2015 r.**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pan Przemysław Ossowski – Dzielnicowy Posterunku Policji w Białych Błotach**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Anita Mrowińska-Sobecka – Sędzia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Małgorzata Białkowska – Kurator I Zespołu Kuratorskiego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Dorota Bartczak – Kurator II Zespołu Kuratorskiego Sądu Rejonowego**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Anna Płaskonka – Pielęgniarka środowiskowa Przychodni Ikar w Białych Błotach**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Włodzimierz Siemiątkowski – Lekarz Przychodni Ikar w Białych Błotach**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pan Marian Wiśniewski – Kierownik Centrum Obsługi Edukacji i Sportu w Białych Błotach do 23.03.2015 r.**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Aneta Malcer – Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych od 27.01.2015 r.**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Anna Sienkiewicz-Mrozowska – Prokurator Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz – Południe do 23.03.2015 r.**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pan Łukasz Kordylas - Prokurator Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz do 14.09.2015 r.**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Magdalena Nowak-Kalińska – Prokurator Prokuratury Rejonowej Bydgoszcz – Południe od 14.09.2015 r.**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Ewa Kowalska – Psycholog w Punkcie Interwencji Kryzysowej - Rodzinny Punkt Konsultacyjny w Białych Błotach od 23.03.2015 r.**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pani Danuta Ferenstain – Dyrektor Szkoły Podstawowej im. J. Verne’a w Białych Błotach od 23.03.2015 r.**
- ❖ **Członek Zespołu Interdyscyplinarnego – Pan Robert Lubrant – Prezes Stowarzyszenia „Bezpieczeństwo Dziecka” w Bydgoszczy od 07.05.2015 r.**

Ustawodawca zobowiązał wójtów, burmistrzów i prezydentów miast do powołania Zespołów Interdyscyplinarnych. Zadaniem własnym gminy jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który ma zawierać:

- ❖ Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- ❖ Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- ❖ Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- ❖ Tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

Działania Zespołu mają wspierać rodziny doświadczające przemocy pracą interdyscyplinarną. Zespół Interdyscyplinarny jest elementem gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Można powiedzieć, że jest on narzędziem systemowej współpracy, która powinna być oparta na podejściu wielopłaszczyznowym, pozwalającym szeroko przyglądać się zjawiskom społecznym i inicjować zmiany społeczne.

Głównym aktem prawnym regulującym kwestie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasad postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasad postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2015 poz. 1390 j. t.) oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245). Obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z art. 9 a, pkt. 9 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Art. 9a pkt.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny to przedstawiciele:

- ❖ jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- ❖ gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- ❖ Policji,
- ❖ oświaty,
- ❖ ochrony zdrowia,
- ❖ organizacji pozarządowych,
- ❖ oraz kuratorzy sądowi.

- ❖ w skład zespołu mogą wchodzić także prokuratorzy,²

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego określa art. 9b, pkt.1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Należą do nich:

- ❖ „integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów,
- ❖ diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- ❖ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- ❖ inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- ❖ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- ❖ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.”³

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie Zespół może tworzyć grupy robocze. Skład grupy roboczej nie różni się znacząco od składu Zespołu. Są to przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, jak również kuratorzy sądowi, przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania grupy roboczej określa art. 9a pkt. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Należą do nich:

- ❖ „opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- ❖ monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- ❖ dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.”⁴

² Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2015 poz. 1390 j.t.)

³ Ustawa o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. 2015 poz. 1390 j.t.).

⁴ Tamże.

II. Dane statystyczne z działania Zespołu Interdyscyplinarnego za rok 2015

- ❖ Odbyło się **6** posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.
- ❖ Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołał **30** grup roboczych.
- ❖ Odbyło się **100** posiedzeń grup roboczych

Tabela nr 1. Ilość Niebieskich Kart, które prowadzone były przez Zespół Interdyscyplinarny w roku 2015

Niebieskie Karty w prowadzeniu ogółem	35
Niebieskie Karty założone w 2015 r.	30
Niebieskie Karty prowadzone w roku 2015, a wszczęte w roku 2014	5

Tabela nr 2. Ilość zamkniętych Niebieskich Kart w roku 2015

Ilość zamkniętych Niebieskich Kart ogółem	26
Niebieskie Karty wszczęte w roku 2014, zamknięte w 2015 r.	5
Niebieskie Karty wszczęte w 2015 r., zamknięte w 2015 r.	21

Zakończenie Procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z § 18.1. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r. w sprawie procedury „ Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „ Niebieska Karta”.

Procedurę zakańcza sytuacja:

1. „ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy albo
2. rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań,”⁵

W roku 2015:

❖ zgodnie z § 18 ust. 1 pkt. 1. zamknięto 24 Karty

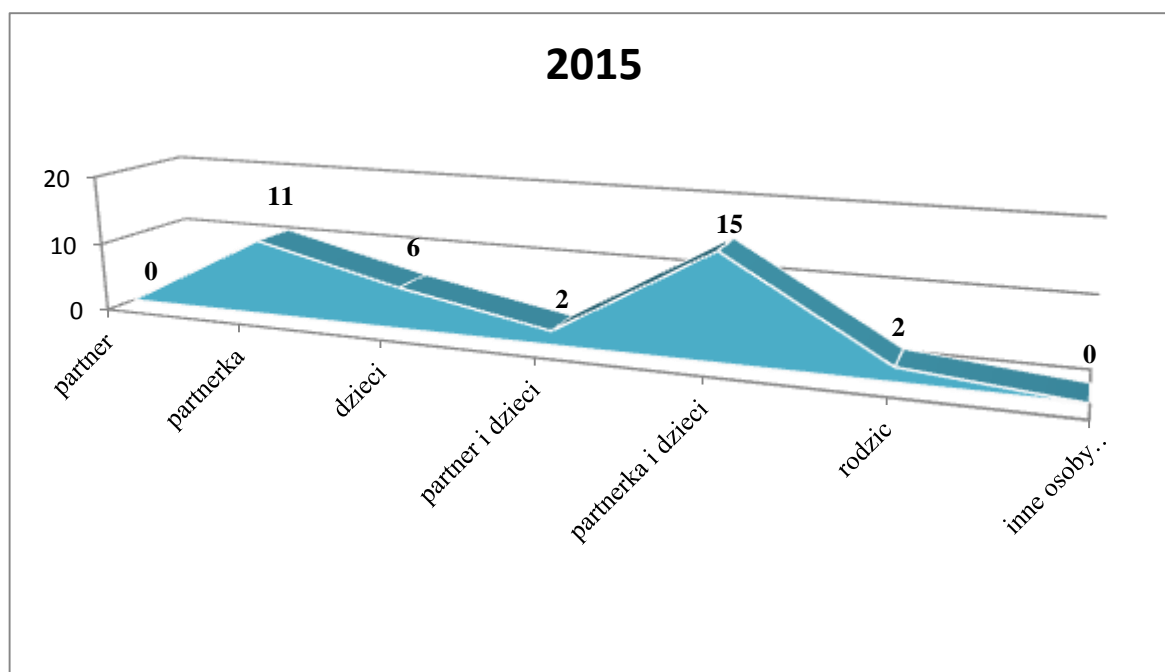
❖ zgodnie z § 18 ust. 1 pkt. 2. zamknięto 2 Karty.

Tabela nr 3. Instytucje zakładające „Niebieską Kartę” w roku 2015

Instytucja	Ilość
Policja	15
Szkoła	4
Służba Zdrowia	1
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0
Pomoc Społeczna	10
RAZEM:	30

⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „ Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „ Niebieska Karta”.

Wykres nr 1. Osoby co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

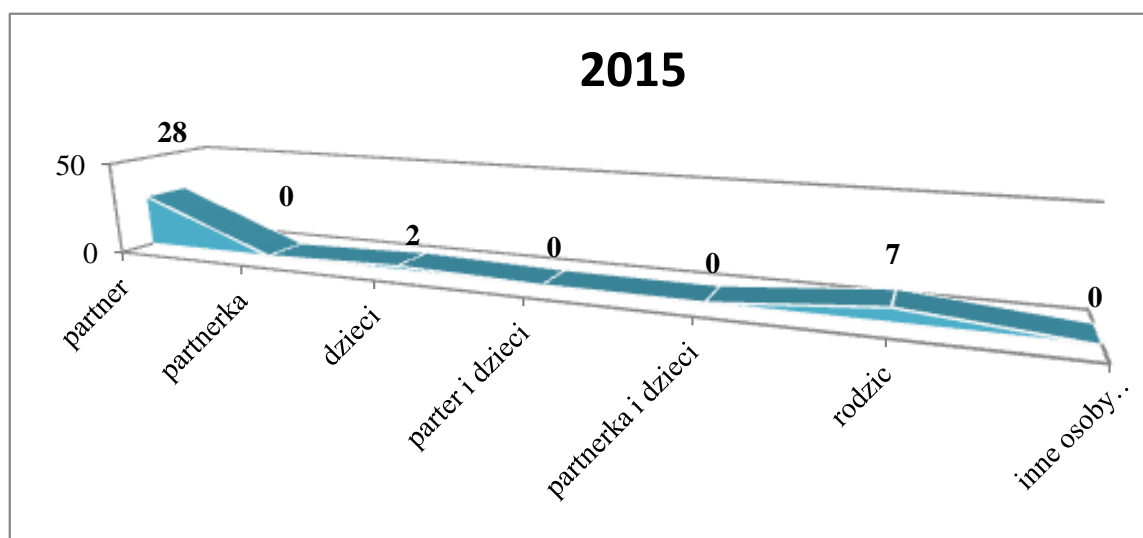

Z powyższego wykresu wynika, iż najczęstszymi osobami doświadczającymi przemocy są kobiety oraz kobiety z dziećmi: kobiet w roku 2012 (26), 2013 (19), 2014 (21), **2015 (11)** oraz kobiet z dziećmi, które doświadczały przemocy w roku 2012 (1), 2013 (2), 2014 (3), **2015 (15)**. Jest wiele powodów dla których osoba doznająca przemocy nie potrafi odejść od sprawcy. Jednym z czynników jest to, że kobiety współzależniają się od swojego oprawcy. Ofiara przemocy wykazuje bezradność, ma zaniżone poczucie własnej wartości, jest często kontrolowana i przerażona. Osoba stosująca przemoc często doprowadza do odizolowania ofiary od najbliższych. Osoba doznająca przemocy wierzy w to co mówi sprawca, który doprowadza do zniszczenia autonomii ofiary przemocy. Niepokojące jest to, iż w 2015 roku wzrosła liczba stosowania przemocy wobec kobiet i dzieci, które stały się pośrednimi ofiarami przemocy w rodzinie. Dorastanie dzieci w rodzinie, w której stosowana jest przemoc ma wpływ na regulację emocjonalną, więź, poczucie własnej wartości, relację z rówieśnikami. Ponadto dzieci, które doświadczają przemocy w sytuacjach, z którymi sobie nie radzą wykazują zachowania agresywne czy destruktywne. W **2015 roku** w Gminie Białe Błota odnotowano (**6**) przypadków stosowania przemocy bezpośrednio wobec małoletnich dzieci. Odnosząc się do lat poprzednich w roku 2012 mieliśmy 1 przypadek przemocy wobec dziecka, w roku 2013 (3), zaś w roku 2014 (1), **2015 (6)**. W związku z niepokojącą sytuacją dzieci w Gminie Białe Błota należało by wprowadzić systemowe rozwiązania

w zakresie profilaktyki przemocy wobec dzieci poprzez tworzenie lokalnych systemów ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Trzeba usprawnić przepływ informacji między różnymi instytucjami, które uczestniczą w procesie pomocy dziecku krzywdzonemu. Dzieci są najsłabsze i najbardziej bezbronne, kiedy doświadczają przemocy nie mają możliwości obrony przed oprawcą. W związku z powyższym wymagają szczególnego wsparcia i pomocy osób, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w roku **2015** zgłoszono **(2)** przypadki stosowania przemocy wobec partnera i małoletnich dzieci. Mężczyźni będący ofiarami przemocy nadal często milczą, ponieważ wstyd, zażenowanie i strach przed krytyką, to główne przyczyny nie zwracania się o pomoc. W **2015 roku** odnotowano **(2)** przypadki stosowania przemocy wobec rodzica.

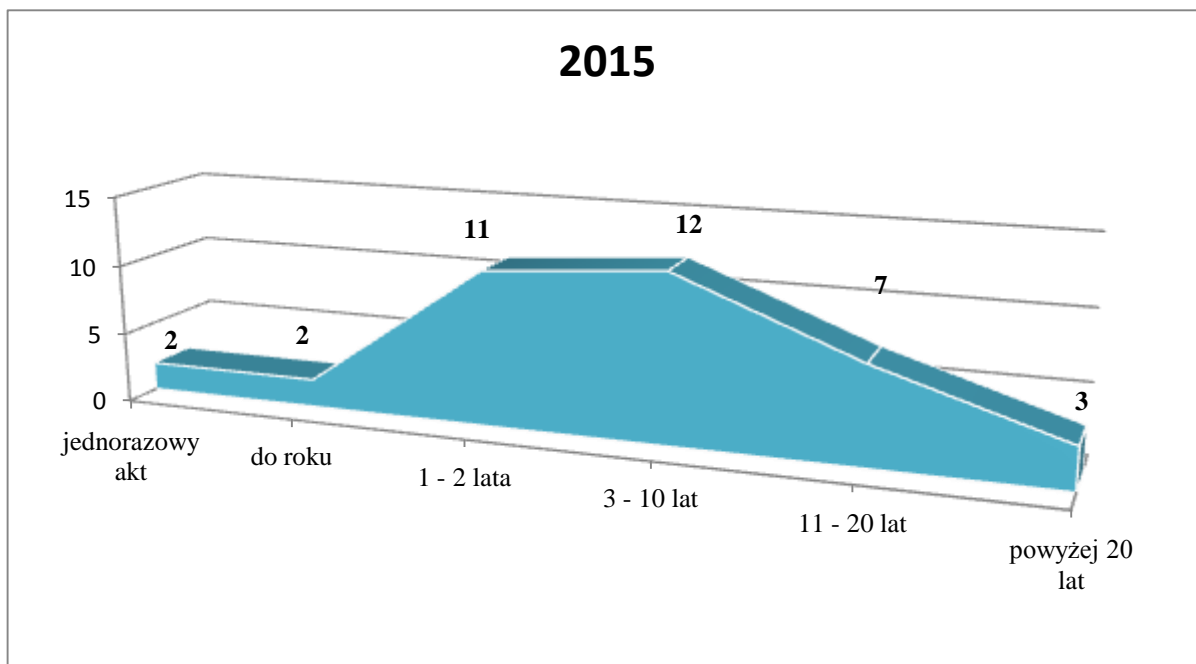
Wykres nr 2. Osoby wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

Z danych statystycznych wynika, iż dominującą osobą podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie jest mężczyzna. W **2015 roku** odnotowano (**28**) przypadków, porównując z innymi latami tj. 2014 (24), w roku 2013 (21), 2012 (27). Sytuacja nie uległa zmianie. Mężczyzna czuje się silniejszy, ponieważ kobieta z natury jest „słabsza”. Kobieta będąca matką jest często zapracowana, przemoczona, przez co łatwiej ją podporządkować.

W **2015 roku** odnotowano (**7**) przypadków, kiedy to rodzic jest sprawcą przemocy wobec dziecka. W poprzednich latach dane kształtowały się w następujący sposób: w roku 2014 (1) przypadek, 2013 (1) i w 2012 (2). W roku **2015** wśród osób stosujących przemoc znalazło się (**2**) dorosłych dzieci. Większość rodziców dopuszczających się przemocy wobec dzieci, sami we własnym dzieciństwie doznawali zachowań przemocowych. Ponadto częste konflikty małżeńskie prowadzą do natężenia stosowania przemocy wobec dzieci np. w sytuacji rozwodu. Źródłem napięć w rodzinie mogą być też: alkohol, trudne warunki mieszkaniowe, bezrobocie, zaniedbywanie potrzeb dzieci. Skutecznie przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga bezwzględnego karania osób stosujących przemoc oraz podejmowania innych działań mających na celu zapobieganie temu zjawisku. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziła pojęcie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie do Kodeksu Karnego. Art. 72 § 1 pkt. 6a stanowi, że sąd zawieszając wykonanie kary może zobowiązać skazanego do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

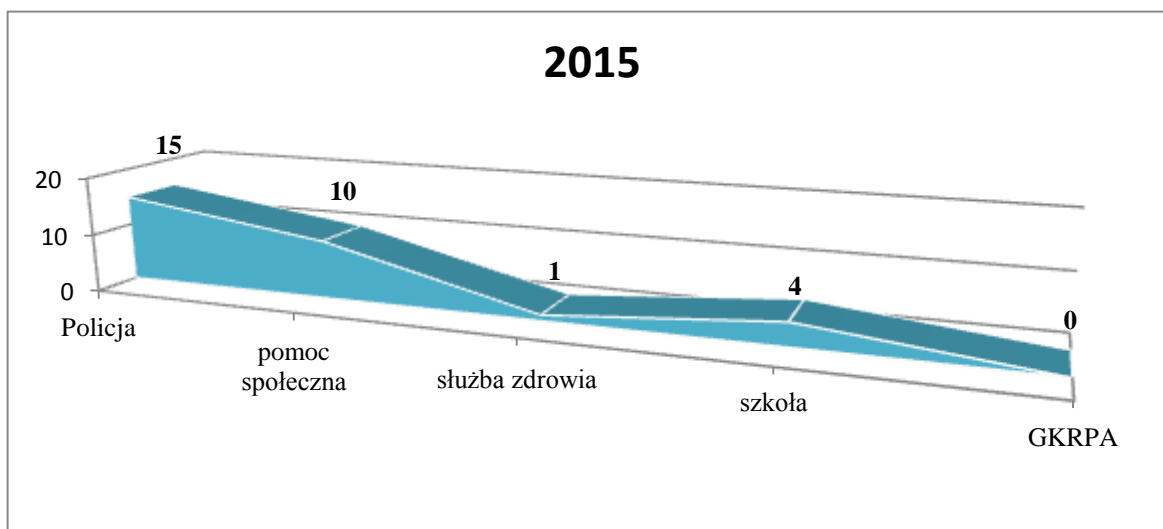
Wykres nr 3. Jak długo osoba doświadczała przemocy zanim zgłosiła się po pomoc.

W roku 2015 odnotowano (2) przypadki, gdzie przemoc była aktem jednorazowym. W roku 2015 największą liczbę zgłoszeń stanowią osoby, które tkwiły w przemocy w przedziale czasowym od 1-2 lat (11) i od 3-10 lat (12). W roku 2015 (3) osoby doświadczały przemocy powyżej 20 lat.

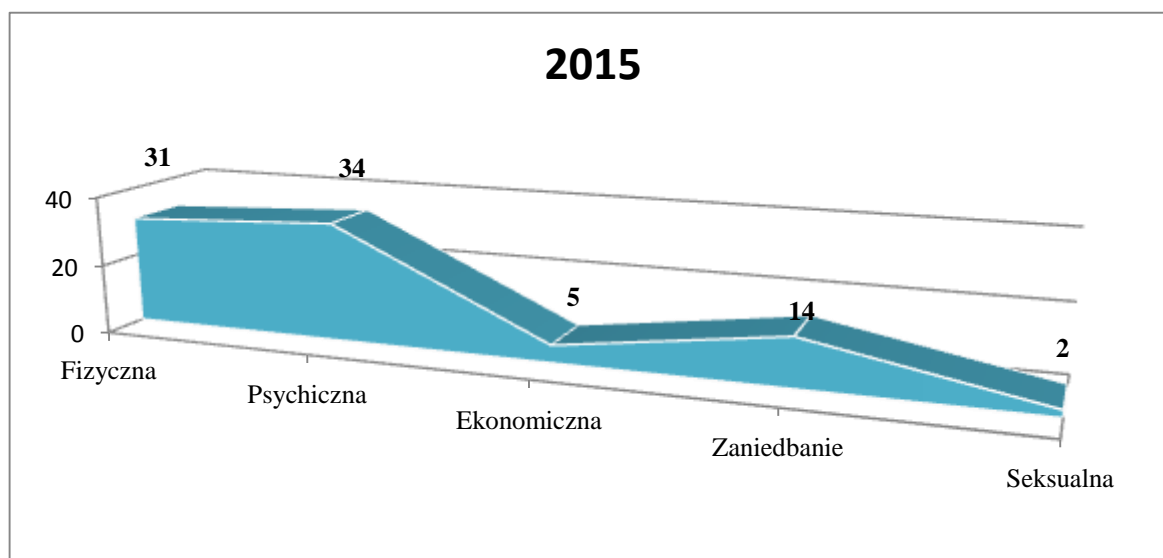
Z wykresu wynika, iż w Gminie Białe Błota dzięki ogólnopolskim kampaniom społecznym i skutecznej interwencji w środowisku zwiększyła się świadomość na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Społeczność co raz bardziej reaguje na doświadczającą przemoc i wzrasta zaufanie do instytucji.

Wykres nr 4. Instytucje zgłaszające zaistnienia przemocy w rodzinie w 2015 roku.

Powyższy wykres obrazuje, iż fakt zaistnienia przemocy w 2015 r. został zgłoszony przez Policję (**15**) przypadków, pomoc społeczną (**10**) przypadków, służbę zdrowia (**1**), szkołę (**4**) zostały wszczęte niebieskie karty, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (**0**). Najczęściej Niebieskie Karty zakładane są przez policję podczas interwencji domowych oraz pomoc społeczną. Na przełomie lat 2012 – 2015 pojedyncze przypadki zostały zgłoszone przez służbę zdrowia i placówki oświatowe. Od 2012 roku nie odnotowano żadnego przypadku zgłoszonego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wykres nr 5. Rodzaje przemocy w rodzinie zgłaszane w formularzu Niebieskiej Karty – A.

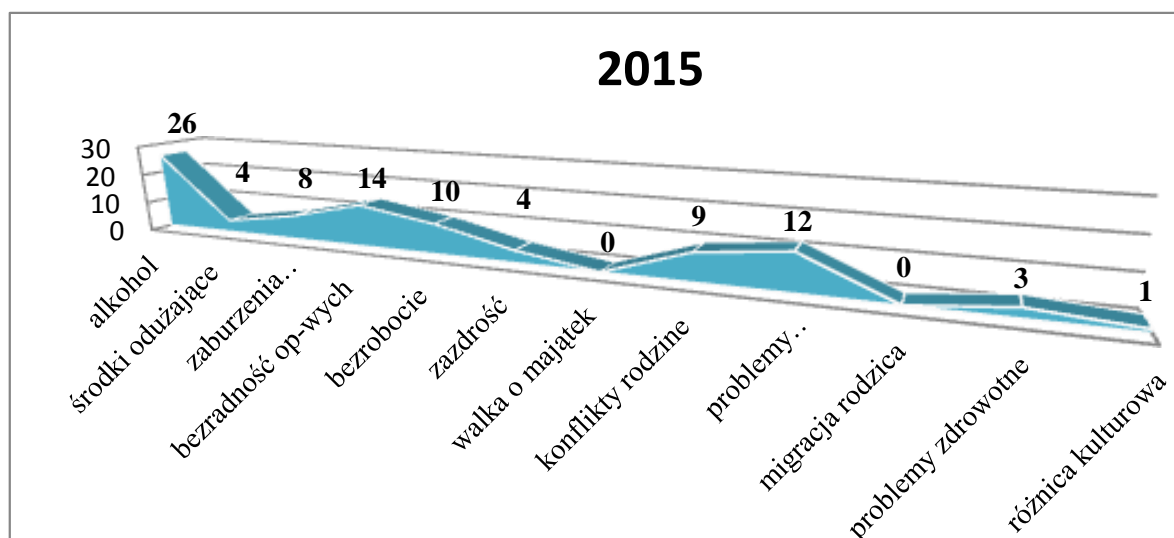
W porównaniu z latami 2013 i 2014 można zauważyć, że przemoc fizyczna i psychiczna są najczęściej zaznaczane w formularzu Niebieskiej Karty – A, w latach 2013 odnotowano (26) przypadków przemocy psychicznej i (26) przypadków przemocy fizycznej, w roku 2014 odnotowano (28) przypadków przemocy fizycznej i (32) przypadki przemocy psychicznej, natomiast w **roku 2015** zgłoszono (31) przypadków przemocy fizycznej i (34) przypadki przemocy psychicznej.

W formularzu Niebieskiej Karty – A w **2015 roku** pojawiło się (5) przypadków przemocy ekonomicznej i (2) przypadki przemocy seksualnej.

Z powyższego wykresu wynika, iż osoby doświadczające przemocy zaczynają rozumieć, że przemoc to nie tylko bicie i siniaki, ale też lęk, izolacja, kontrola, poniżanie czy krytykowanie. Przemoc, która nie pozostawia śladów na ciele powoduje niską samoocenę, silną zależność, lęk, obniżony nastój, skłonność do obwiniania siebie, bezradność czy bierność. Celem pomocy ofiarom przemocy w rodzinie jest zapewnienie bezpieczeństwa i odbudowanie poczucia własnej wartości. W roku **2015** złożono (14) zawiadomień do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w związku z zaniechaniem w stosunku do małoletnich dzieci. Przemoc wobec dzieci stała się jednym z najpoważniejszych problemów w Gminie Białe Błota co pokazuje powyższy wykres oraz dane statystyczne z wykresu nr 1. Najczęściej dochodzi do zaniechania emocjonalnego lub psychicznego wobec dzieci, a w nielicznych, przypadkach doszło do zaniechania fizycznego wobec małoletnich.

W **roku 2015** odnotowano (5) przypadków przemocy ekonomicznej oraz (2) przypadki przemocy seksualnej.

Wykres nr 6. Czynniki determinujące przemoc.

Jak obrazują dane statystyczne w sprawach, które trafiły do Zespołu Interdyscyplinarnego największym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie nadal jest alkohol - w **2015 roku** zgłoszono (**26**) przypadków. Porównując dane z latami poprzednimi w 2014 roku odnotowano (20) przypadków gdzie alkohol był czynnikiem wywołującym przemoc, zaś w 2013 roku takich zgłoszeń odnotowano (14), a w 2012 roku przypadków gdzie czynnikiem determinującym przemoc był alkohol było (21). W związku z tym, iż od kilku lat zauważalny jest wzrost czynnika determinującego przemoc jakim jest uzależnienie od alkoholu, niezbędne jest wprowadzenie działań profilaktycznych, celem przeciwdziałania w/w zjawisku. Kolejnym czynnikiem determinującym przemoc w rodzinie jest bezradność opiekuńczo – wychowawcza i niskie kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodziców. W **2015** ustalono (**14**) przypadków bezradności opiekuńczo – wychowawczej, w roku 2014 (4) przypadki, w roku 2013 (6), natomiast w roku 2012 (8) przypadków w których rodzice wykazywali bezradność opiekuńczo - wychowawcze. Kolejnymi czynnikami determinującymi przemoc w rodzinie są to: problemy ekonomiczne (12), bezrobocie (10), konflikty rodzinne (9), zaburzenia psychiczne (8), środki odurzające (4), zazdrość (4), problemy zdrowotne (3). Po raz pierwszy w roku **2015** odnotowano (**1**) przypadek, kiedy to czynnikiem determinującym przemoc była różnica kulturowa i religijna. Bariera językowa w małżeństwie stała się dużym utrudnieniem w komunikacji. W związku z różną kulturowością. Małżonkowie posiadali inny system wartości i odmienne potrzeby. Różnica wyznania wiązała się z inną kulturą każdego z nich oraz odmiennym postrzeganiem relacji między kobietą, a mężczyzną.

- ❖ Od 2011 roku prowadzony jest monitoring środowisk objętych procedurą Niebieskiej Karty (niezapowiedziane dni i godziny) przez obecnego Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego – Starszego Pracownika Socjalnego i Członka Zespołu Interdyscyplinarnego – Funkcjonariusza Policji. Wizyty w środowisku mają zapewnić poczucie bezpieczeństwa osobie doświadczającej przemocy w rodzinie oraz dzieciom. Osoba, która stosuje przemoc ma poczucie, że jej zachowania podlegają kontroli. Ponadto monitoring środowisk pozwala na opracowanie i wdrożenie w życie strategii postępowania w konkretnych przypadkach, włączenie niezbędnych instytucji i wykorzystanie profesjonalnych metod pracy.

Nadmieniamy, iż w roku 2012 osoby, które prowadzą monitoring środowisk objętych procedurą „Niebieskie Karty” wzięły udział w naradzie dotyczącej przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Spotkanie odbyło się w Wydziale Prewencji Komendy Wojewódzkiej w Bydgoszczy, podczas, którego zaprezentowali działania te jako „dobre praktyki” w pracy z rodzinami doświadczającymi przemocy. W związku z powyższym ważne jest kontynuowanie w/w inicjatywy.

- ❖ Osoby doświadczające przemocy mogą liczyć na wsparcie Przewodniczącego w tworzeniu pism procesowych jak również udziału w charakterze świadka w sprawach sądowych. Udział w sprawach sądowych w charakterze świadka przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego i członków grupy roboczej, którzy bezpośrednio pracują z rodziną, umożliwi uzyskanie szybkiego rozstrzygnięcia spraw związanych z przemocą.

III. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych i Realizacji "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie" w Gminie Białe Błota na lata 2011 -2015.

l.p.	zadanie	efekt realizacji
1	Ilość posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	❖ 6 posiedzeń
2	Ilość powołań grup roboczych przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego	❖ 30 Powołanych grup roboczych
3	Ilość posiedzeń Grup Roboczych	❖ 100 posiedzeń grup roboczych
3	Ilość osób, którym zapewniono miejsca w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie - całodobowym	❖ W roku 2015 nie odnotowano interwencyjnego umieszczenia osób dotkniętych przemocą w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy.
4	Prowadzenie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 263 konsultacje z psychologiem, z których skorzystało 75 osób. ❖ 10 osób odbyło konsultacje z terapeutą ds. uzależnień i współuzależnień. ❖ 5 osób skorzystało z konsultacji stacjonarnych z lekarzem psychiatrą. ❖ 5 osób odbyło konsultacje z radcą prawnym. ❖ 15 rodzinom udzielono wsparcia w sporządzaniu pism procesowych. ❖ 13 rodzin skorzystało z pomocy finansowej udzielonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach prowadzonej Niebieskiej Karty. ❖ 6 rodzin objęto pomocą asystenta rodziny. ❖ W roku 2015 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy nie realizowało programu korekcyjno edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie. ❖ 7 wniosków wystosowano do Prokuratury o podjęcie czynności zobowiązujących do poddania się leczenia odwykowego w tym: 2 osoby podjęły dobrowolne leczenie, 1 osoba otrzymała prawomocne postanowienie zobowiązujące do leczenia, 4 sprawy w toku. ❖ 18 wniosków wystosował Zespół Interdyscyplinarny do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów

		<p>Alkoholowych w Gminie Białe Błota o podjęcie czynności zobowiązujących do poddania się leczenia odwykowego w tym: 18 osób zostało wezwanych na posiedzenie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 0 wniosków przekazanych do biegłego lekarza psychiatry, 0 wniosków kierowanych do Sądu Rodzinnego o zobowiązanie do leczenia odwykowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ 3 osoby ukończyły dobrowolną terapię uzależnienia od alkoholu w trybie stacjonarnym (w ramach procedury Niebieskie Karty). ❖ 8 osób podjęło terapię uzależnienia i terapię współuzależnienia w trybie ambulatoryjnym (w ramach procedury Niebieskie Karty). ❖ 14 osób podjęło terapię psychologiczną w tym małżeńską, rodzinną (w ramach procedury Niebieskie Karty). ❖ 11 niezapowiedzianych wizyt w godzinach popołudniowo - wieczornych, (Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z Funkcjonariuszem Policji – członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego), tym 107 wejść w środowiska objęte procedurą Niebieskiej Karty.
5	<p>Udzielenie natychmiastowej wielospecjalistycznej pomocy ofiarom przemocy oraz ich ochrona przed dalszą przemocą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 1 postanowienie o nakazie opuszczenia lokalu wydane przez Prokuraturę jako środek zapobiegawczy. ❖ 0 nakaz opuszczenia lokalu wydany przez Sąd Rejonowy Wydział Karny. ❖ 6 wniosków do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny Cywilny na podstawie art. 11 a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie o nakaz opuszczenia lokalu w tym: 4 sprawy w toku, 1 prawomocne postanowienie, 1 wniosek oddalony. ❖ 11 zawiadomień do Prokuratury przez Zespół Interdyscyplinarny o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kk ❖ 9 zawiadomień organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kk przez osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że doświadcza przemocy ❖ 8 prawomocnych wyroków uznających winę z art. 207 § 1 kk. ❖ 7 spraw z art. 207 § 1 kk w toku. ❖ 9 spraw z art. 207 § 1 kk zostało umorzonych przez organy ścigania. ❖ 1 osoba została osadzona w Zakładzie Karnym w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie. ❖ 1 osoba otrzymała postanowienie o zakazie zbliżania jako środek zapobiegawczy. ❖ 14 wystosowanych zawiadomień o sytuacji małoletniego dziecka do Sądu Rejonowego Wydział Rodziny i Nieletnich.

6	<p>Podniesienie poziomu świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń płynących ze zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości interwencji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Organizacja Szkolenia pt. "Razem możemy więcej" dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych oraz osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program szkolenia i organizacja zostały opracowane przez Przewodniczącego i Zastępcę Zespołu Interdyscyplinarnego ❖ Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez udział w szkoleniach i konferencjach. ❖ W roku 2015 zrealizowany został program „Do czego służą ręce” w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Cielu oraz Ośrodku Wsparcia i Integracji w Kruszynie Krajeńskim.
7	<p>Ilość odebranych dzieci z rodziny i umieszczonych poza środowiskiem naturalnym zgodnie z art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 3 dzieci umieszczono w trybie art. 12 a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym: 1 umieszczono w placówce wychowawczej, 2 dzieci umieszczono w pieczy zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego.

IV. Wnioski

Należy stwierdzić, że obowiązujące przepisy prawne i system przeciwdziałania przemocy w rodzinie dają realne możliwości udzielenia właściwej pomocy i ochrony osobom, które doświadczają przemocy w rodzinie. Procedura „Niebieskie Karty” jako meritum zespołowej pracy, daje możliwość profesjonalnego podejścia do problematyki przemocy. Szereg możliwości prawnych takich jak nakaz opuszczenia lokalu dla sprawców przemocy, zakaz zbliżania, nakaz leczenia odwykowego, osadzenie, areszt, nakaz udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy, zakaz stosowania kar fizycznych wobec dzieci czy obowiązek wydania zaświadczenia lekarskiego dla osób dotkniętych przemocą to realne możliwości prawne, którymi dysponują służby w ramach swoich kompetencji. Istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieskie Karty”, która ułatwia rozpoznawanie, dokumentowanie przypadków i rodzajów przemocy domowej oraz organizowanie pomocy w środowisku lokalnym.

Sprawozdanie za rok 2015 prezentuje w jakich obszarach powinno się podjąć działania profilaktyczne tj. podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców, przeciwdziałanie alkoholizmowi czy ochrona dziecka krzywdzonego. Niepokojące jest to, że co raz więcej dzieci w Gminie Białe Błota doświadczą przemocy. Podkreślenia wymaga fakt, że jego sprawcami są rodzice czyli osoby, które powinny dać dziecku poczucie bezpieczeństwa, akceptacji i miłości. Ważnym elementem przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony małoletniego dziecka jest profilaktyka. Ze względu na narastanie tego zjawiska w Gminie Białe Błota, najlepszym sposobem ochrony najmłodszych przed skrzywdzeniem, może być np. rozpowszechnianie wiedzy o zjawisku przemocy, sposobach rozpoznawania przemocy i nabyciu umiejętności jej przeciwstawiania.

Ważna jest też edukacja rodziców w zakresie wychowania dziecka, nabycia wiedzy o jego rozwoju i zachowaniach adekwatnych do wieku oraz tworzenie lokalnej sieci wspierania dziecka i rodziny. W roku 2016 podejmiemy działania celem stworzenia procedur zintegrowanej, międzyinstytucjonalnej współpracy na rzecz pomocy dziecku krzywdzonemu. Ponadto obecnie jesteśmy w trakcie opracowywania diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy Białe Błota, w oparciu o dane statystyczne z lat 2012, 2013, 2014 i 2015, celem stworzenia kolejnego „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie” na lata 2016-2020.

Sprawozdanie zostało opracowane przez:

Katarzyna Struś – starszy pracownik socjalny

Magdalena Wojciechowska – pracownik socjalny